



Foto: Esther Smit en Marjolijn Schuurman. Beeld: Marco Bongers

Naar het concert gaan als baan

Mixen, mixen, mixen – Je favoriete band speelt live. Van tevoren is de geluidsman al urenlang bezig met het optreden. Hij kiest voor elk instrument de juiste microfoons. Hij sluit de geluidsversterkers aan en bedient de mengtafel. Eric Ankersmit (38) doet dit werk voor het Amsterdamse poppodium De Melkweg en gaat ook op tour mee met bands.

'Ik heb geen geluid nodig om te werken'

Het mooiste geluid – Micha Hamel is componist, dirigent en ook dichter. Hij componeerde orkestwerken, liederen, kamermuziek en elektronische muziek en dirigeerde bij bijna alle Nederlandse ensembles en orkesten. Muziek is dus zijn werk, maar om te componeren heeft Micha geen geluid nodig.

'Ik speelde vroeger piano en hobo, maar werd niet echt gegrepen door deze instrumenten. Op mijn 14e zag ik de film *Amadeus* en toen wilde ik componist worden. Ik vond het magisch dat je zelf iets kon verzinnen. Ik had er nooit bij stilgestaan dat de muziek in mijn pianoboeken ook ooit door iemand verzonden was. Ik had zelfs geen idee dat het beroep componist bestond!'

Georganiseerd geluid

'Op het conservatorium heb ik heel hard gewerkt en veel naar muziek geluisterd. Muziek is georganiseerd geluid, en als je dat goed doet, is

het de mooiste manier om iets uit te drukken. Je kunt met muziek sterke gevoelens oproepen bij mensen. Dat is het mooie aan muziek. Het allermooiste geluid vind ik een voluit spelend symfonieorkest. Ik componeer altijd in stilte, want ik hoor de muziek die ik zelf maak in mijn hoofd. Meestal controleer ik wel achteraf op de piano of wat ik verzonden heb, ook klopt.'

'Ik luister slecht naar mijn vriendin'

'Als je ouder wordt, gaat je gehoor achteruit. Het is goed mogelijk dat ik door mijn werk als dirigent extra gehoorschade zal oplopen. Mijn

's Middags is er in de concertzaal al volop actie. Eric staat achter een tafel met honderden gekleurde knoppen. Hij legt uit: 'Hier komen de losse geluidsignalen binnen van de gitaren, drums en zang. Die moet ik mixen tot een mooi klinkend geheel. Als je ze zomaar aanzet, wordt het een rommeltje. Dus verander ik de klank van sommige onderdelen door bepaalde frequenties te benadrukken.' Eric laat zien dat je bij grote bands wel veertig kanalen kunt mixen.

Oordoppen?

Het toegestane volume bij livemuziek is maximaal 105 decibel. Soms speelt een band zonder versterkt te worden al bijna zo hard. Toch draagt Eric tijdens het mixen geen oordoppen. 'Ik moet elke geluidsfrequentie goed kunnen horen', zegt hij. 'Zeker als ik maar een paar decibel speling heb om het podiumgeluid te beïnvloeden.' Maar als Eric zelf naar een concert gaat, draagt hij wel professionele oordoppen. 'Zo spaar ik mijn oren.'

Muzikaal talent & scherp gehoor

Geluidsman klinkt als een heel technisch beroep. Toch is gevoel voor muziek volgens Eric het allerbelangrijkste. En natuurlijk een uitstekend gehoor. Hij duikt weer achter de knoppen. De soundcheck gaat bijna beginnen. Hij zal nu de beste geluidsbalans bepalen voor de band MOSS. Eric besluit: 'Het nachtritme dat bij dit werk hoort is soms zwaar. Maar als mensen me na het concert complimenten geven over het geluid, ben ik heel tevreden.'

vriendin zegt dat ik nu al last heb van gehoorbeschadiging. Maar dat komt gewoon omdat ik niet altijd naar haar luister. Als ik helemaal doof zou worden, zou ik nog wel kunnen componeren, want ik weet precies hoe alle instrumenten klinken. Maar het zou verschrikkelijk zijn dat ik dan geen muziek meer zou kunnen luisteren.'



Zo vader, zo dochter



Erfelijk talent – Singer-songwriter Ernst Grevink (artiestennaam Erny Green) is zanger, gitarist, pianist, componist en producer. Hij maakte zes cd's en treedt regelmatig op. Zijn dochter Minou (11) speelt gitaar en zingt eigen liedjes. Wie weet kom je haar over een paar jaar tegen op het podium!

'Ik hou erg van zingen en dansen', vertelt Minou. 'Ik heb al drie jaar gitaarles en zit sinds vier maanden op zangles. Met mijn vriendinnen schrijf ik liedjes. Soms gewoon bij de gymles. Toen we de Cito-uitslag kregen, maakten we een liedje over de middelbare school. Ik wil later een beroemde zangeres worden, maar ik weet dat die kans heel klein is. Als het niet lukt, wil ik voor de lol in een bandje zingen.'

Eindmusical

'Toen ik in groep 5 zat speelde ik op school met mijn vriendinnen in een musical. Later hoorde ik het terug en dat was raar: ik had toen een kleuterstem. We hebben ook een keer met mijn vader een cd gemaakt met de klas. Binnenkort beginnen we aan de musical van groep 8. Ik hoop dat ik een rol krijg waarbij ik kan zingen!'

Krassend krijtje

'Geluid is alles voor mij', zegt Ernst. 'Ik gebruik mijn gitaar of piano om liedjes te maken. Blijkbaar doet geluid iets met mensen want er is zoveel muziek op de wereld. Door muziek kun je ontsnappen aan de werkelijkheid. Natuurlijk bestaan er ook vervelende geluiden: hoge kinderstemmen of het krassen van een krijtje op het schoolbord bijvoorbeeld.'

Bang voor de uitslag

'Vroeger luisterde ik met een koptelefoon op naar harde muziek, speelde ik snoeihard elektrische gitaar op mijn studentenkamer en draaide ik bij het mixen de volumeknop flink open. Tegenwoordig hou ik rekening met mijn oren. In de oefenruimte gebruik ik oordoppen, zeker als ik dicht bij het drumstel sta. Ik durf niet te controleren of ik een gehoorbeschadiging heb.'

Pure wiskunde

'Vanaf mijn 11e wilde ik muzikant worden. Mijn zus kwam op vakantie een jongen tegen met een gitaar. Iedereen zat om hem heen als hij speelde. Dat wilde ik ook! Mijn zus zei dat dat nooit zou lukken want volgens die jongen was gitaarspelen pure wiskunde. Thuis leerde ik van mijn overbuurjongen drie akkoorden, waarmee ik zes liedjes maakte.'

Gitaar altijd mee

'Mijn liedjes ontstaan vanzelf. Het begint meestal met wat getokkel op m'n gitaar of de piano. Dan ontstaat er een mooie eerste zin. De rest van het liedje schrijft zichzelf. Ik moet wel gelijk de tekst en de melodie noteren, want de volgende dag is het weg. Het is voor mij ondenkbaar dat ik zou stoppen met muziek maken. Zelfs op vakantie gaat mijn gitaar mee!'

'Niemand wordt meer hetzelfde'

Leren praten – Een logopedist behandelt mensen met een stem-, spraak-, taal-, gehoor- of slikstoornis. Bijvoorbeeld mensen die stotteren of slecht horen en daardoor onduidelijk praten, of mensen die door een hersenbloeding hun gedachten niet meer goed kunnen verwoorden. Manon Cornet behandelt als logopedist mensen tussen de 30 en 65 jaar, die na hersenletsel een beschadigd taalcentrum hebben.

'Op basis van geluid beoordeel ik wat ik met iemand ga doen. Ik hoor hoe iemand spreekt, wat er misgaat en wat ik moet aanpakken. Zonder geluid zou ik mijn werk niet kunnen doen. Ik vind geluid een noodzakelijk onderdeel van het leven.'

Woorden kwijt

'Bij mijn patiënten is iets wezenlijks beschadigd door hersenletsel. Drie tot zes maanden na het letsel is de kans op herstel van bepaalde functies en op het gedeeltelijk terugkrijgen van taal het grootst. Daarna leer ik de patiënt trucjes om weer zo goed mogelijk te praten. Ik ben een half jaar tot een jaar met een



Mondmotoriekoefeningen – een onderdeel van logopedie

Rust voor de oren

'Omdat geluid zo belangrijk is in mijn werk, houd ik rekening met de decibellen. Na een concert of een avond in de kroeg met harde muziek

patiënt bezig. Ook bij ernstige gevallen is altijd iets te verbeteren.'

Gym voor de mond

'Soms begin ik een behandeling met mondmotoriekoefeningen. Dat zijn oefeningen voor de mondspieren waarbij geen geluid gemaakt wordt. Als de spieren weer sterker zijn, kun je de spraak gaan opbouwen.'

laat ik mijn oren tot rust komen. Het is belangrijk om je gehoor te laten herstellen als je aan veel geluid bent blootgesteld. Je gehoor zorgt voor een bepaalde zekerheid. Wanneer je een auto achter je hoort, weet je dat je aan de kant moet gaan. Als ik doof zou worden, zou ik er erg aan moeten wennen dat je niet meer kunt vertrouwen op je gehoor.'

